

Metody przetwarzania i analizy danych w R

Łukasz Wawrowski

Contents

Wprowadzenie	5
1 Wprowadzenie	7
1.1 Narzędzie	7
1.2 Cele analiz	7
2 Testowanie hipotez	9
2.1 Hipoteza statystyczna	9
2.2 Poziom istotności i wartość p	9
2.3 Testy parametryczne i nieparametryczne	9
3 Regresja	11
3.1 Regresja prosta	11
3.2 Regresja wieloraka	11
4 Grupowanie	13
4.1 Metoda k-średnich	13
4.2 Metoda hierarchiczna	13
5 Klasyfikacja	15
5.1 Drzewa klasyfikacyjne	15
5.2 KNN	15
6 Materiały z zajęć	17
6.1 28.10.2018	17
6.2 18.11.2018	17
6.3 16.12.2018	17
6.4 26.01.2019	17

Wprowadzenie

Literatura podstawowa:

- Przemysław Biecek - *Przewodnik po pakiecie R*
- Marek Gągolewski - *Programowanie w języku R. Analiza danych, obliczenia, symulacje.*
- Garret Golemund, Hadley Wickham - *R for Data Science* (polska wersja)

Literatura dodatkowa:

- inne pozycje po polsku
- inne pozycje po angielsku

Internet:

- R-bloggers
- rweekly

Chapter 1

Wprowadzenie

1.1 Narzędzie

- darmowe
- wszechstronne
- wsparcie społeczności
- wersja desktopowa i serwerowa

czyli **R** - środowisko do obliczeń statystycznych i wizualizacji wyników

- strona projektu: r-project.org
- świetne IDE: RStudio
- wersja przeglądarkowa: rstudio.cloud

R + Python

1.2 Cele analiz

Podstawowe:

- wnioskowanie statystyczne - porównywanie grup
- regresja - poszukiwanie związków
- klasyfikacja - przyporządkowanie do grup
- grupowanie - poszukiwanie grup
- prognozowanie - patrzenie w przyszłość

Inne:

- analiza języka naturalnego
- rozpoznawanie obrazów
- analiza koszykowa
- ...

1.2.1 Eksporacja danych

Pakiet `tidyverse`

```
library(tidyverse)
```

- analiza częstości dla zmiennych jakościowych
- analiza struktury dla zmiennych ilościowych

Case study: Wybory 2018

Chapter 2

Testowanie hipotez

2.1 Hipoteza statystyczna

Przypuszczenie dotyczące własności analizowanej cechy, np. średnia w populacji jest równa 10, rozkład cechy jest normalny.

Formuluje się zawsze dwie hipotezy: hipotezę zerową (H_0) i hipotezę alternatywną (H_1). Hipoteza zerowa jest hipotezą mówiącą o równości:

$$H_0 : \bar{x} = 10$$

Z kolei hipoteza alternatywna zakłada coś przeciwnego:

$$H_1 : \bar{x} \neq 10$$

Zamiast znaku nierówności ($\neq$) może się także pojawić znak mniejszości ($<$) lub większości ($>$).

2.2 Poziom istotności i wartość p

Hipotezy statystyczne weryfikuje się przy określonym poziomie istotności α , który wskazuje maksymalny poziom akceptowalnego błędu (najczęściej $\alpha = 0,05$).

Większość programów statystycznych podaje w wynikach testu wartość p. Jest to prawdopodobieństwo uzyskania obserwowanych wyników przy założeniu prawdziwości hipotezy zerowej.

Generalnie jeśli $p < \alpha$ - odrzucamy hipotezę zerową.

Krytyka wartości p

2.3 Testy parametryczne i nieparametryczne

Testy statystyczne dzielą się na dwie grupy:

- parametryczne, które wymagają spełnienia założeń, ale są dokładniejsze,
- nieparametryczne, które nie wymagają tylu założeń, ale są mniej dokładne.

Chapter 3

Regresja

3.1 Regresja prosta

Na podstawie danych dotyczących informacji o doświadczeniu i wynagrodzeniu pracowników zbuduj model określający ‘widełki’ dla potencjalnych pracowników o doświadczeniu równym 8, 10 i 11 lat.

regresja_prosta.Rmd

cały projekt

3.1.1 Zadanie

Dla danych dotyczących sklepu nr 77 opracuj model zależności sprzedaży od liczby klientów. Ile wynosi teoretyczna sprzedaż w dniach, w których liczba klientów będzie wynosiła 560, 740, 811 oraz 999 osób?

3.2 Regresja wieloraka

Na podstawie danych dotyczących zatrudnienia opracuj model, w którym zmienną zależną jest bieżące wynagrodzenie. Jaka cecha ma największy wpływ na tę wartość?

Opis zbioru:

- id - kod pracownika
- plec - płeć pracownika (0 - mężczyzna, 1 - kobieta)
- data_urodz - data urodzenia
- edukacja - wykształcenie (w latach nauki)
- kat_pracownika - grupa pracownicza (1 - ochroniarz, 2 - urzędnik, 3 - menedżer)
- bwynagrodzenie - bieżące wynagrodzenie
- pwynagrodzenie - początkowe wynagrodzenie
- staz - staż pracy (w miesiącach)
- doswiadczenie - poprzednie zatrudnienie (w miesiącach)
- zwiazki - przynależność do związków zawodowych (0 - nie, 1 - tak)
- wiek - wiek (w latach)

regresja_wieloraka.Rmd

cały projekt

3.2.1 Zadanie

Na podstawie zbioru dotyczącego 50 startupów określ jakie czynniki w największym stopniu wpływają na przychód startupów.

Chapter 4

Grupowanie

Metody grupowania są wykorzystywane np. do segmentacji klientów, w przypadku, gdy nie jest znany końcowy podział.

4.1 Metoda k-średnich

Algorytm:

1. Wskaż liczbę grup k .
2. Wybierz dowolne k punktów jako centra grup.
3. Przypisz każdą z obserwacji do najbliższego centroidu.
4. Oblicz nowe centrum grupy.
5. Przypisz każdą z obserwacji do nowych centroidów. Jeśli któraś obserwacja zmieniła grupę - przejdź do kroku nr 4, a w przeciwnym przypadku zakończ algorytm.

Zalety:

- dobrze działa zarówno na małych, jak i dużych zbiorach
- efektywny

Wady:

- trzeba wskazać liczbę grup
- losowy wybór punktów początkowych

4.2 Metoda hierarchiczna

Algorytm:

1. Każda obserwacji stanowi jedną z N pojedynczych grup.
2. Na podstawie macierzy odległości połącz dwie najbliższe leżące obserwacje w jedną grupę ($N - 1$ grup).
3. Połącz dwa najbliższe sobie leżące grupy w jedną ($N - 2$ grup).
4. Powtórz krok nr 3, aż do uzyskania jednej grupy.

Zalety:

- prosty sposób ustalenia liczby grup
- praktyczny sposób wizualizacji

Wady:

- nieodpowiedni dla dużych zbiorów

4.2.1 Zadanie

Na podstawie zbioru zawierającego informacje o klientach sklepu dokonaj grupowania klientów.

Opis zbioru:

- klientID - identyfikator klienta
- plec - płeć
- wiek - wiek
- roczny_dochod - roczny dochód wyrażony w tys. dolarów
- wskaznik_wydatkow - klasyfikacja sklepu od 1 do 100

grupowanie.Rmd

cały projekt

4.2.2 Zadanie 2

Dokonaj grupowania danych dotyczących 32 samochodów według następujących zmiennych: pojemność, przebieg, lata oraz cena.

4.2.3 Zadanie 3

Rozpoznawanie czynności na podstawie danych z przyspieszeniomierza w telefonie: User Identification From Walking Activity Data Set

Chapter 5

Klasyfikacja

A visual introduction to machine learning - niestety powstała tylko jedna część.

5.1 Drzewa klasyfikacyjne

Zalety:

- łatwa interpretacja
- nie trzeba normalizować cech
- rozwiązuje problemy liniowe i nieliniowe

Wady:

- mała efektywność przy małych zbiorach danych
- łatwo można przeuczyć

5.2 KNN

Algorytm:

1. Określ liczbę sąsiadów - K
2. Wyznacz K sąsiadów dla nowego punktu na podstawie wybranej odległości
3. Oblicz liczbę sąsiadów, w każdej z grup
4. Przypisz nową obserwację do grupy, w której ma więcej najbliższych sąsiadów

Zalety:

- łatwa interpretacja
- szybki i efektywny

Wady:

- trzeba określić liczbę sąsiadów

5.2.1 Zadanie

Zbuduj model klasyfikacyjny dla zbioru danych dotyczących cech internautów oraz informacji czy zamówili reklamowany produkt czy nie.

Przeprowadź imputację braków danych dla zbioru pracowników.

Chapter 6

Materiały z zajęć

6.1 28.10.2018

Wprowadzenie do R

Analiza sejmików

6.2 18.11.2018

Analiza struktury

Rossmann

Analiza struktury w R

6.3 16.12.2018

Prezentacja

Pracownicy

Korelacja w R

Regresja w R

6.4 26.01.2019

Pensja i doświadczenie

Pracownicy

Opis zbioru:

- id - kod pracownika
- plec - płeć pracownika (0 - mężczyzna, 1 - kobieta)
- data_urodz - data urodzenia
- edukacja - wykształcenie (w latach nauki)
- kat_pracownika - grupa pracownicza (1 - ochroniarz, 2 - urzędnik, 3 - menedżer)

- bwynagrodzenie - bieżące wynagrodzenie
- pwynagrodzenie - początkowe wynagrodzenie
- staz - staż pracy (w miesiącach)
- doswiadczenie - poprzednie zatrudnienie (w miesiącach)
- zwiazki - przynależność do związków zawodowych (0 - nie, 1 - tak)
- wiek - wiek (w latach)